

י"ז באייר, תשע"ט, 22.5.2019

גיליון מס' 660

פרשת בחוקותי

הברית בין הקב"ה לעמו

מאת עמיחי אביעד, משואות יצחק

פרשתינו מסיימת את ספר ויקרא. ספר הנקרא תורת כהנים בפי בעל 'העמק דבר'. בתחילת הפרשה אנו מקבלים מהקב"ה בקצרה ובתמציתיות, בעשרה פסוקים בלבד, הסבר על מערכת היחסים הנכונה והאידיאלית בין בורא עולם לעמו. ההסבר מאוד ענייני וברור: "אם בְּחַקְתִּי תֵלְכוּ וְאֵת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם אֹתָם" (כו,ג). בהמשכו של ההסבר החד והפשוט לכאורה, מופיע פירוט של כל הטוב שיגיע אלינו עבור ההליכה בדרך הישר והטוב, על פי הציווי הא-לוהי. שיאו של הטוב הזה הוא: "וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם... וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאִתְּם תִּהְיוּ לִי לְעָם" (כו,יא-יב).

אם חוזה הברית עם הקב"ה כל כך פשוט, למה כל כך מסובך לקיים ברית זו ככתבה ולשונה?

את המורכבות הזו אנו פוגשים בהמשכה של הפרשה, בתיאור המפורט של כל מה שיקרה חלילה, אם אנו כעם לא נעמוד בברית הנדרשת. ובפירוט הזה מפורטים דברים נוראים.

אם כך - איך ניתן להבין ולגשר על הפער העצום בין המסר הברור מחלקה הראשון של הפרשה, מהברית ביננו לבין הקב"ה, מהמסר הברור שהקב"ה בעדנו, שרצון ה' מופנה אלינו, כעמו, לבין מה שאנו מסוגלים ליישם בחיינו הן באופן פרטי, והן באופן כללי כאומה.

האידיאל ואורח החיים של הברית בין הקב"ה לבינינו נראה לכאורה פשוט, אבל כשמעמיקים בדבר מתברר שיש אידיאל צרוף של קיום הברית, אך לחיי המעשה יש נתיבים משלהם לטוב, וחס וחלילה - לרע.

אם כן, מה הלימוד הרעיוני והמעשי כעם ה' מתוך הפרשה? כיצד נתנהל בחיי העולם הזה למול האידיאל המרומם והברית שקבלנו בסיני?

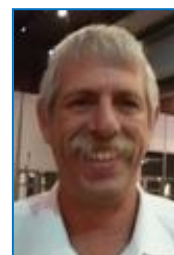
לכתחילה אנו צריכים להתנהל באופן המיטבי המקיים את הברית, היינו שמירת המצוות והחוקים וקבלת השכר המובטח, אבל כיוון שניכר הוא שרבים אינם מצליחים לשמור ולקיים הברית ככתבה וכלשונה, מוסיף האבן עזרא את ענין הלימוד: **וְעִשְׂתֶּם** – "מצווה ללמוד וללמד", שמתוך הלימוד והעמקה בתורת ה' נדע לקיים נכון את דבר ה' ולהבינו.

ה'חיזקוני' (רבי חזקיה בן מנוח) מסביר זאת יפה: **אִם בְּחֻקְתִּי תֵלְכוּ** – "אם תעשו מה שהטלתי עליכם לעשות, אף העננים והארץ והאילנות שנבראו בשבילכם יעשו לכם מה שעליהם מוטל לעשות". והבכור שור (ריב"ש - רבי יוסף בכור שור) מסביר בחיזקוני. "שאצווה העננים לתת גשמים בעתם, בעת הצורך, ולא מרובים יותר מידי ולא מעטים יותר מדאי".

נמצאנו למדים שהאידיאל רם ונישא, ושכדי להיות אומה מתוקנת כדבר ה' וכרצונו, אנו צריכים כל הזמן לשאוף להשתפר, על מנת להגיע בעתיד לקיום הברית הא-לוהית באופן הכי מיטבי ובהתאם למה שאנו מסוגלים כפרטים וכאומה. ויהי רצון שניקח עימנו צידה לדרך מהאורות והעומק של ל"ג בעומר. וכח וגבורה מל"ח באייר יום ירושלים.

עמיחי אביעד חבר **משואות יצחק**, נשוי לרבקה. אב להמישה וסב לנכדים. עובד בצרכניית המשק ומכהן כיו"ר העמותה "להנהלת מורשת ביריה".

דף פרשת שבוע על הקיבוץ הדתי מופיע באתר הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום unsubscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il